

EGYETÉRTÉS

SZERKESZTŐSÉG:
 BUDAPEST, IV. PÁPNÓVELDE-UTCA 8.
 Telefon száma 55-88.
 Kéziratokat nem küldünk vissza.
 CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.
ELŐFIZETÉSI DÍJ:
 Vidékre postán v. helyben házhoz hordva
 Egy évre ... 40 kor. | Egy negyedévre 10 kor.
 Egy fél évre ... 20 kor. | Egy hónapra 3 kor. 60 fill.
 Kalföldre: 2 hónap Németországba 12 k. 60 fill.
 Franciaországba, Orosz-, Türök-, Görög-, Spanyolországba, Svájc-, Románia- és Szlovákia- valamint orosz országokba, melyek a postaszolgálat tartoznak, negyedévre 18 k. 40 fill.
 Egy szám ára 12 fill.

KIADÓHIVATAL:
 BUDAPEST, IV. PÁPNÓVELDE-UTCA 8.
 Telefon száma 51-66.
 HIRDETÉSEKET ÉS NYILTERBE VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL.
PARISBAN főigénykésztőinknél:
 John F. Jones & Co. 31. rue. Faub. Montmartre.
 Frankfurthban a. M.: Dausse G. L. & Co. 12. rue. Danksberg.
 Bécsben: Danneberg L. I. Kumpfgasse Nr. 7.
 Dákák: M. Urdal. L. Wollmilch Nr. 6-8.
 Haasenstein & Vogler. L. Wallfischgasse 10.
 Moszkva: Rudolf Steinerstr. Nr. 2.
 Opatkák: A. Stabenbauer Nr. 2.
 Szent Pétervár: L. Wollmilch Nr. 14.
 Záriában: Orell, Füssli & Co.
 és valamennyi hirdetésliroda.

Mai számunk főbb közleményei:
 Veszerek: Az öntöző csatornák.
 Az üdözött mohamedánok.
 Közéletünk.
 A kínai szavargások.
 Az orosz képviselőválasztások.
 A transzváli háború.
 A lengyel katasztrófa.
 Arany János szembaja.
 Az öltői gyilkosai. (Esküdtörzsi tárgyalás).
 Közgazdaság: A vetések állása és a mezőgazdasági állapot.
 Tárcsa: Az első magyar nemzeti színház. Irta: Estvös Károly.

Az öntöző csatornák.

Miért van oly káros hatással ránk a nyerstermelő idegen államok versenye? Azért, mert ezeknek termelési feltételei kedvezőbbek. A szállítási eszközök olcsóbbak; a termőföld kevésbé kimerült; az éghajlat kevésbé kedvezőtlen.

Tegyük meg azt, a mit tenni lehet azért, hogy e három feltételben a mi helyzetünk is javuljon.

Ez a gondolat vezérelte a földmivelőügyi kormányt, midőn benyújtá a közérdeklőt öntöző csatornák létesítését célzó törvényjavaslatot.

A szándék, mely Darányi minisztert vezérelte, dicséretet érdemel; a mint dicsérendő az is, hogy e fontos téren igyekszik megtenni az első lépést.

De nézetem szerint, e lépés nem a helyes irányban tétetik meg; azonban elismerem, hogy az is üdvös, a mit tervez a miniszter.

Magyarország óriási munkát végzett Széchenyi korszaka óta az armentesítés terén. A Tisza és Körösök mentén 3342 kilométer, a Duna és mellékfolyói mentén 2388 kilométer hosszú védő töltés épült.

E mellett a belvizek rendezésére is óriási összegek lettek elkölvtve.

Itt minjárt fölmerül a kérdés, vajon lehetett volna-e az időnkinti víztöbbletet, vagyis az áradásokat s a belvizeket hasznosítani; csatornákat ásni, melyekben levezethetők és szétoszthatók lettek volna és felhasználhatók öntözési és hajózási célokra.

Senki sem gondolhatott volna természetesen arra, hogy a vízhasznosítás ezen módjával teljesen helyettesítsék az armentesítést és mindenütt mellőztessék a végútat.

De ha egy gondosan kidolgozott rendszeres terv szerint kombináltatott volna a kettő, igen sok költséget lehetett volna megkímélni és a vízhasznosítási hálózat megerősítésére fordítani.

Thoumtes egyiptomi fáraó, a kit Moerisnek is neveztek, Krisztus előtt a XVIII. században, már megcsinálta azt a Nilussal, a mit mi magyarok megcsinálhatunk volna csekély esűs folyókkal; megásatta a Moeris tavát, a melynek maradványai Medinet-el-Fayoum mellett még most is láthatók. E tóba vezették le a Nilus áradásait, és innen vitték az öntöző csatornák a jötköny vizet az akkor gazdag és termékeny földekre.

Hazánkban természetesen nem tavakat, hanem csatornákat lehetett volna ásni az áradások befogadására, a mire az a körülmény is előnyös lett volna, hogy az árvek jelentkezősége ideje a Duna völgyében február és március; a Tisza völgyében pedig április és május. A csatornák tehát bizonyos ösztökítő rendszerrel az évek négy hónapjában kaphattak volna vizet, s e víz kitűnően használt volna a tavaszi, vagyis a trágyázó öntözésekre.

Pedig a vizeknek tárazása nagyon elterjedt szokás az egész világon; számos példáját találjuk Egyiptomban, Indiában, Franciaországban, Algírban, Spanyolországban.

Minálunk a tárazás a csatornák medrében lett volna eszközölhető.

De hát az 5730 kilométer védő töltés meg van építve, milliókba került ezen óriási mű; s a becses víz a gátak közt hőm-polygósabb, a mezőgazdaságra nézve teljesen veszendőbe menve; míg a magyar földet összerepedezésig égeti a szárazság és a nap.

A benyújtott törvényjavaslatnak az a hibája, hogy az öntözés létrehozatalát öntöző társulatokra, nemkülönbön egyéb vízi társulatokra akarja bízni.

A tapasztalat azt mutatja, hogy az öntöző-csatorna vállalatok a vállalkozók számára rossz üzletek. Azt is mutatja a tapasztalat, hogy nemcsak nálunk, hanem a művelt nyugaton is, nagyon lassan hódít a teret a rendszeres öntözés eszméje.

A társulatokra alapított terv nem fog tehát sikerülni. E mellett a viztársulatoktól úgy is száz oka van a magyarnak rettegni.

Az államnak kellene egy rendszeres és összefüggő terv szerint államilag teremteni egy csatorna-hálózatot.

Közép-Ázsia, Arábia, Perzsia, India, Kína, Egyiptom, Spanyolország, Olaszország és Franciaország régibb csatornai államilag vagy fejedelmek lettek építve.

A jelen korban is Indiában a Ganges-csatornát az angol kormány építette. Alsó-Egyiptomban a Nilus torkolatához közel a nagy öntöző munkálatokat szinte az angol kormány létesítette.

Még az északamerikai Egyesült Államokban, Coloradóban és Californiában is rosszul működtek az egyes öntözési vállalatok.

Olaszországban a Cavour-csatorna részvényeinek kamatját az állam garantizálta. Ime tehát az angol kormány Indiában és Egyiptomban csatornahálózatot épít; de vassulhálozatot saját hazájában sem épített. Mi pedig vasutalózatra találtunk pénzt, de csatornahálózatra nem.

Pereyhez s az ifju papnak kezét csókol. De szólni nem tud.

Hanem azt mondja igazgatójának Komlóssynak: — Ma nem játszom.

És nem játszott. Akárhogy toporzékolt az igazgató s akárhogy kérielték az urak. Ma az áhítatnak engedte el lelkét. Ugy megrendítte őt az egyszerű nép igaz ünnepe.

A következő napon az alapítók, vármegyék, nemcsak urak számára nyitották meg az első magyar nemzeti színházat.

Két prólog volt az előadás kezdetén.

Az egyik beszéd, a másik dal. Mindkettőt Kisfaludy Sándor készítette. A beszédet Komlóssy Ferenc olvasta föl, a dalt a társaság énekkara dalolta el.

Kívül négy lobogó volt az épület díszében. A nemzeti lobogó közepén az ország címerével. Mellette Zala, Veszprém és Vasvármegyék lobogói a vármegyék címerével. De belül rózsák és cserlembok özőne ékesítte a színpadot s virággal töltte el az egész nagy termet. De minden rózsánál, cserlemboknál és illatnál felsőbb érzés töltötte be a szívetek.

Mit idéztek a hosszú és remek beszédből?

„Felszabad óta kezdett csak labra kapni a magyar színművészet; de hajh! mily akadályokkal kell vala küzdenie! Mily visszataszítókat, mily sérelmeket s gunyolatlásokat kell vala szenvednie! Mint kell vala nyomorogva, nehézségekkel és szükségekkel viaskodva magát tengeni mai napig!”

„Néktek, dicső magyar Hazánk nagylelkű fia! és leányai, — néktek tartottat fen azon hazafiai öröm és dicsőség, hogy magyar szíveteknek ez erényét a nemzeti művelődésnek ezen hiánya sértvén, áldozattalra vállalkoztatok!”

„Hazafiai buzgósgotok tavaly ilyenkor azt mondtátok: Legyen meg! — és: Meglett... Itt, hol még tavaly ilyenkor az ezen helyen állott fákát és fűszálatokat a szél ingatta, most a nemzetiséget terjesztő színművészi Intézet áll; — a tavaly gondolt Magyar Játékszín szép valósággá lőn! És az önön hazájában eddig szöllérkedni kénytelenített magyar színművészet tulajdon háza verődhetvén azt sóhajthatja: — Itt most tulajdon Hazámban én is már itthon lehetek!”

Beszéde végén élteti a szónok „Tekintés Zala, Veszprém és Vasvármegyéknek Karait és Rendit”, kiknek Haza és Nemzet-szeretete a színművészet és általában a nemzeti kultúrát hatható befogásába vévén, közügyggyé tette.

Éltetni akarta meg a költőt Kisfaludy Sándort, a ki nélkül a nagy Kezdet létre nem jött volna. De a költő ezt meg nem engedte.

— Ha már, ugymond, éltetni akaránk élő embert: akkor a kiralyt kellene éltetnünk. De ha már azt nem tehetjük, mert különös okunk nincsen rá: akkor egyetlenegy élő magunk közül ne éltessünk. Megérdemelné több is s megvárnák sokan.

De a színeszen kifogni nem lehet.

Mikor beszéde vége ért s a harsogó éjjen elhangzott, intett kezével, hogy meg szólni akar, oda nezett a költőre s e szavakat mondta: — „Éljen a kit gondolok, — de a kit megneveznem nem szabad, mert — megöltöztö.”

Mint a vihar zúgása, úgy dördült meg erre a szóra: — Éljen Kisfaludy Sándor!

A közönség szereteten se lehet kifogni.

Az éjjenés közben újra fölemelkedett a függöny s a rózsákkal behintett színpadon fényes nemzeti kontóson ott állott az egész színtársaság. Ferfiak és nők körül ragyogó fény támadt. Ugy láttátok a közönség. Hiszen igaz is. Ők voltak igaz prófétái akkor a halálos álmából ébredő nemzeti érzésnek.

S elkezdett a társaság énekelni.

„Adja Isten, hogy a magyart — A féltárgy uralja — S vérrrel szerzett szabadsága — Soha karát ne valja.”

„Adja Isten! alkotmánya — Mindörökké állhasson, — S dicsőségnek semmi or — S idővész ne árthasson!”

Egy nemzedék életén át e dal volt a honfőküzdelmek jelszava.

Az üdözött mohamedánok.
 — Az Egyetértés tudósítójától. —
 Szerzője: június 3.

A megszállt tartományok közigazgatási kerületei között, a mohamedán lakosság üdözésében kiváló helyet foglal el *Lazari* banyalukai kerület főnök, *pápai kamarás* kerülete.

Az ő kerületében az üdözések, elzárások és börtönök napirenden vannak.

A mohamedán lakosság már nem tudja mitőlő legyen. Ha a mohamedán ember panaszodik: gyanus; ha nem panaszodik, akkor is gyanus; ha ki akar vándorolni, és utlevelet kér: látónak deklarálják, elzárják 10-15 napra, aztán kezébe adják az utlevelet, és azonnal rendőrökkel kísérik át a Száván, a nélkül, hogy időt engednének neki ügyeit rendezni, utköltöget beszerezni, sőt azt sem engedik meg, hogy birtokát értékesítse. *Az illető a legjobb esetben mindenét otthagynya vesz vándorbotot a kezébe.*

Ha pedig egyes befolyásos mohamedánok óvat emelnek a hatóságok előtt e bánásmód miatt, ok is üdözésnek teszik ki magukat, annyira, hogy végre ok is kénytelenek kivándorolni.

Végre az üdözések különösen egyes mohamedán papok és hitköltők ellen irányulnak. Így a múlt évben a gradisták Mehemed effendit, ottani moderist (hitköltőt) utasították ki minden alapos ok nélkül.

A járási főnök magához hívatta és szeméreteltte neki, hogy agítal és megparancsolta neki, hogy két nap alatt hagyja el Boszniát. Az illető hitköltő protestált ez ellen, a leghatározottabban tagadva, hogy bármiféle agitációban részes lenne, és kijelentette, hogy az egész dolognak semmi alapja sincs.

A járási főnök erre rávált a szerencsétlen moderista, azt mondván neki: — Te csak zavart csinál, hiszen látod, nekem sem akarsz engedelmkedni, a midőn parancsolom, hogy az országból távozzál.

A mire azonnal pandurokkal kísértette át a szegény embert a Száván. A moderist *kidobták a saját hazájából.*

Közéletünk.

My country, wrong or right, így szokott megemlékezni az angol a maga országáról. És ez körülbelül ennyit jelent: „Hazám az nekem, akár igazságos az ügye, akár komizkodik.”

Ezt a mondást pedig nem most találták fel, mióta a délafrikai háború folyik. A mielőtt következett az is, hogy az angol ember nem ma van először abban a helyzetben, hogy igazságtalannak tartsa hazája ügyét, s csakis azzal tudja menteni, hogy mégis hazája az neki.

De azért mégis csodálatos egy dolog ez az egész háború, mely most már Johannesburg elfoglalásához vezetett, s mely alkalmasint egyháryanap alatt azzal ér véget, hogy egy hősiesség, szabadságot szerető népi állami önállósága megszűnik. Csodálatos, hogy Angliában fel nem lázad az egész közönség azoknak a háttérrel-ságoknak a láttára, melyekre felhasználják a módszereket. Csodálatos, hogy grómmáron fogja el az egész lakosság, midőn egy-egy jelentősebb katonai sereg hirtérzik. Csodálatos, hogy a kormány, a mely egy határozatlan igaztalan háborút kezdett: azonosítja magát az egész tömeggel. Még pedig olyanira, hogy szinte lehurrogják azt az egy-két bátor férfit — az angol szellemi arisztokrácia legfényesebb képviselőit, — a kik a háború ellen emelik fel szavukat.

A keneteljes angol nép, a mely szereti mindenben a bibliai hangot, — ha nem is mindig a bibliai szellemet — egy író se ünnepezt annyira, mint a kenetítő szinte csepegtő Carlyle-t. Nem ártana az angol közönségnek, ha most szorgalmasan olvasnának ennek a nagyzerző politikai prédikátorának írását, Szivőkere velénék példálul a következő szavak: „Bolondok hiszik, hogy idelet csak véletlen igazságosság létezik, mert kéni látszik a meg-

Az első magyar nemzeti színház.

Irta: Estvös Károly.

IV.

(Miert nyitották meg kétszer a színházat? — A népek szent ünnepe. — A költő ádálata. — A rózsabimbó Szegedy Róza helyén.)

Olyan ünnepet még alig látott a Balaton, mint az első nemzeti színház megnyitásának ünnepe volt. Még a testvériség ünnepe 1848-ban, meg a Kisfaludy-szobor ünnepe 1861-ben se volt olyan ragyogó.

Mely napon tartották ezt az ünnepet?

A költő azt írja leveleiben: július 3-án. Az egykoru hírlapok azt írják: július 2-án. Én meg azt mondom: mind a két napon. Az 1831-ik évben július 2-ra szombat, 3-ra vasárnap esett. Az egyik napon a nép, a másikon a nemzet ünnepe.

Az ünnepre meghívták az összes szomszéd vármegyékét. Meg is jelentek. A küldöttségek, a főtisztviselők, a tablahírák, a nagy nemzetségek tagjai, férfiak és nők Zala, Veszprém, Vas, Sopron, Győr, Fehér, Tolna, Somogygyéből s igen sokan Pestről és Pestmegyéből.

A színházba négy-öttszázan fértek. De maguk az urak is többen voltak szépséges asszonyaikkal s a papokkal. Hajh még akkor a papok, barátok, kanonokok, apátlarak is otthon voltak a nemzetnek és magyarságnak örvendő napján!

Hát a nép hova férjen, hol ünnepeljen?

Az a nép, a mely jobbggy volt, paraszt volt, országos és uri teher alatt nyögött s az alkotmányt, a szabadságot s a jogok szentségét csak átokból, imádságból s példabeszédből ismert!

De a mely magyar volt s magyarságának büszke érzetét istenimádáshoz hasonló szentségnek tartotta. Pénzt nem adhatott a magyarság szent-égházához, de volt lelke, volt izmos karja, volt igavonója, adott tehát munkát. A földi jobbggy áldozatos munkája nélkül föl nem épülhetett volna az a szentégház. S eljötték még Arácsról is, még Balaton-Kis-Szöllősről is, még Alsó-Órszról is

együtt földmivések, szőlérek, napszámosok, hogy egy-két napig ingyen dolgozhassanak.

Ezt a népet az ünnepből kihagyni nem lehetett. Komlóssy Ferencnek, a színgazgatónak volt jó ötlete.

Tartunk nemzeti ünnepet és szabad előadást szombaton július 2-án a népek s vasárnapon július 3-án a nemességnek. Elfogadta a javaslatot a költő s helyeselte azt az ifju Deak Ferenc is. Legyen a nép az első.

Igy lett.

Hirt adták a falvak népének s a nép szombaton délre és délután oda sereglett.

Tisztes fekete ruhában a férfiak s tisztes fekete és barna ruhában az asszonyok, vidám színekben a lányok. Zsoltót nem hoztak, zene öket nem kísérte, a lányok kezében virág, az asszonyok kezében zsolttáros könyv. Azt hitték: istentiszteletre jöttek. Együtt kalvinista magyar ember viragot és zsolttárt visz magával, ha isteneknek színe elé akar járulni.

Hiszen igazuk volt.

Volt egy oltár, a melyen már századok óta csak hamvadoz az áldozat tüze. A melyről töröknek, németnek, királynak, bakónak durva keze oly sokszor le akarta sópörni az utolsó szikrát is. S a melynek tüzet égő honfiszveik még mindig csak éhen tartották. Nyögtek, véreztek, viharoztak azok a szívek, de a szent tüzet elaludni nem engedték.

A magyarok istenének oltára volt ez.

Pereynek hívták azt a papot, a ki engem megkeresztelt. Azt se tudom: kiáplán volt-e vagy tanító vagy már fiatal lelkész 1831-ben. Ő is oda jött a maga népe élén.

De szerkesztett egy ünnepi dalt s erre népét megtanította. A dal így kezdődött:

„Im bójottunk nagy örömmel
 A te szentséges hajlékodbá
 Magyaroknak nagy istene!”

— Szentségtörés volt ez! Hitnek, vallásnak, istenfélelemnek megsértése. Hisz ez a magyar református egyháznak templomi szent éneke!

Nagy részben a szöveg is; a dallama egészben. Hogy lehet ezt a színház meggyitasorok énekelni!

De hogy ne lehetne, a mikor a magyarnak győzedelmi napja van?

Mégis azt mondják Pereynek, hogy ezt a színházban énekelni nem szabad. Templomba való a szoltár, nem színházba.

Nohát énekeljük el a templomban.

A ragyogó új színház mellett tíz lépésnyire ott van az erdő. Sötét ifartak, komor tölgyek, vidám kontósu óriási ezüst nyarak. Némán és büsken emelkednek az ég felé. Istennek ragyogó napja a gyertyafény, szálladerékkel az ozipok, sűrű lomb a boltzart, rigóhang az orgona. Van-e szebb templom a világon, mint az eleven öserdő?

Fölharsan a dal.

Perey áll a néptömeg közepén. Mindenki rá néz. Kezével int s kezdi a dalt. Ezer férfi és nő komoly, lessu és édes hangja zeng össze. S a hang felszáll a lombokig s a lombokon túl a magas égig. S a hang elszáll messze a vizek fölött a végtelenbe s leszáll mélyre, a hazafiak érző szívébe.

S mind oda gyűlnek az urak az ünneplő népköre. A büszke nemesség, a vármegyék kormányzó, a nemzetnek nagyjai levezik kalapjukat. Komor arccal ott áll a költő is levett süveggel. A lombok nyílásán át egy sugar nyílall kopasz homlokára s fényből, ragyogásból tesz rá koszorút. Mindenki látja, csak ő maga nem érzi. A szerelmes nő Szegedy Róza fehér csipkékendővel takarja el arcát. Minő érzés tamadhat ebben a szívbén arra az egyggyü dalra?

A szent dal tovább zug:

Megszegített magyar néped,
 De föl is száll hozzád az égbe
 Büzsgő halálnak éneke!

Ott áll Megyery, a nagy művészek egyik legnagyobbja. Az Örökké vidám Megyery, a ki mikor később leszáll a holtak közé, még a holtakat is kaczagásra fakasztja. Hallja a szent dalt s im az erős, vidám, nagy lélek könyekre fakad, oda lép

Magyarságunknak a legbüszkébbé és leggyorsabbá fejlődését, a melynek tüzet égő honfiszveik még mindig csak éhen tartották. Nyögtek, véreztek, viharoztak azok a szívek, de a szent tüzet elaludni nem engedték.

A magyarok istenének oltára volt ez.

Pereynek hívták azt a papot, a ki engem megkeresztelt. Azt se tudom: kiáplán volt-e vagy tanító vagy már fiatal lelkész 1831-ben. Ő is oda jött a maga népe élén.

De szerkesztett egy ünnepi dalt s erre népét megtanította. A dal így kezdődött:

„Im bójottunk nagy örömmel
 A te szentséges hajlékodbá
 Magyaroknak nagy istene!”

— Szentségtörés volt ez! Hitnek, vallásnak, istenfélelemnek megsértése. Hisz ez a magyar református egyháznak templomi szent éneke!

Az első magyar nemzeti színház.
 Irta: Estvös Károly.
 IV.
 (Miert nyitották meg kétszer a színházat? — A népek szent ünnepe. — A költő ádálata. — A rózsabimbó Szegedy Róza helyén.)
 Olyan ünnepet még alig látott a Balaton, mint az első nemzeti színház megnyitásának ünnepe volt. Még a testvériség ünnepe 1848-ban, meg a Kisfaludy-szobor ünnepe 1861-ben se volt olyan ragyogó.
 Mely napon tartották ezt az ünnepet?
 A költő azt írja leveleiben: július 3-án. Az egykoru hírlapok azt írják: július 2-án. Én meg azt mondom: mind a két napon. Az 1831-ik évben július 2-ra szombat, 3-ra vasárnap esett. Az egyik napon a nép, a másikon a nemzet ünnepe.
 Az ünnepre meghívták az összes szomszéd vármegyékét. Meg is jelentek. A küldöttségek, a főtisztviselők, a tablahírák, a nagy nemzetségek tagjai, férfiak és nők Zala, Veszprém, Vas, Sopron, Győr, Fehér, Tolna, Somogygyéből s igen sokan Pestről és Pestmegyéből.
 A színházba négy-öttszázan fértek. De maguk az urak is többen voltak szépséges asszonyaikkal s a papokkal. Hajh még akkor a papok, barátok, kanonokok, apátlarak is otthon voltak a nemzetnek és magyarságnak örvendő napján!
 Hát a nép hova férjen, hol ünnepeljen?
 Az a nép, a mely jobbggy volt, paraszt volt, országos és uri teher alatt nyögött s az alkotmányt, a szabadságot s a jogok szentségét csak átokból, imádságból s példabeszédből ismert!
 De a mely magyar volt s magyarságának büszke érzetét istenimádáshoz hasonló szentségnek tartotta. Pénzt nem adhatott a magyarság szent-égházához, de volt lelke, volt izmos karja, volt igavonója, adott tehát munkát. A földi jobbggy áldozatos munkája nélkül föl nem épülhetett volna az a szentégház. S eljötték még Arácsról is, még Balaton-Kis-Szöllősről is, még Alsó-Órszról is

Magyarságunknak a legbüszkébbé és leggyorsabbá fejlődését, a melynek tüzet égő honfiszveik még mindig csak éhen tartották. Nyögtek, véreztek, viharoztak azok a szívek, de a szent tüzet elaludni nem engedték.

A magyarok istenének oltára volt ez.

Pereynek hívták azt a papot, a ki engem megkeresztelt. Azt se tudom: kiáplán volt-e vagy tanító vagy már fiatal lelkész 1831-ben. Ő is oda jött a maga népe élén.

De szerkesztett egy ünnepi dalt s erre népét megtanította. A dal így kezdődött:

„Im bójottunk nagy örömmel
 A te szentséges hajlékodbá
 Magyaroknak nagy istene!”

— Szentségtörés volt ez! Hitnek, vallásnak, istenfélelemnek megsértése. Hisz ez a magyar református egyháznak templomi szent éneke!

KIS HIRDETÉSEK

Minden hirdetésre felvilágosítás ad a kiadóhivatalban... TELEFON 5166

Ezen hirdetés rovatban minden szöveg... TELEFON 5166

TELEFON 5166. Csak oly levelekre válaszolunk...

Kis hirdetések. A kiadóhivatalban minden szöveg...

Breuer növények. A kiadóhivatalban minden szöveg...

Burger Vilmosné. A kiadóhivatalban minden szöveg...

Nemecsek A. A kiadóhivatalban minden szöveg...

Deutsch Julia. A kiadóhivatalban minden szöveg...

Toldi Lajos. A kiadóhivatalban minden szöveg...

Alkalmazást keres. Mosást, takarítást vagy más...

Lakást keresek. 5-6 szobából álló első, esetleg...

Lakás nélküli vagyok. Mert csak csinos, fiatal vagyok...

Lakás es berlet. Balatonparti 4 szobás villa...

Egy szép. gyümölcsös és virágos kert...

Leutwyler F. E. mechanikai és órámtészte...

Prückler J. C. BUDAPEST, IV., Koronaherceg-utca 3.

Veszok, cserélők, eladók. Legjobb árban veszem a forgalmi bolygokat...

Czimbalmok. a legelsőbök árban 5 évi jótállással...

Lakások. és egy bolti helyiséget. szép pinceszével...

Libériák. Istálló öltöny 3 ft. Házi libéria öltöny 10 "

GERŐ A. volt tüköri igazgató 38300 Budapest VII., Nelejtus-8.

GERŐ A. volt tüköri igazgató 38300 Budapest VII., Nelejtus-8.

GERŐ A. volt tüköri igazgató 38300 Budapest VII., Nelejtus-8.

GERŐ A. volt tüköri igazgató 38300 Budapest VII., Nelejtus-8.

CRÈME DE FANCHON. A 3 szíves végytel.

ROCHLITZ DAVID. 38477 zsalu és rolettagyara BUDAPESTEN, Nelejtus-utca 62. e.

ROCHLITZ DAVID. 38477 zsalu és rolettagyara BUDAPESTEN, Nelejtus-utca 62. e.

ROCHLITZ DAVID. 38477 zsalu és rolettagyara BUDAPESTEN, Nelejtus-utca 62. e.

ROCHLITZ DAVID. 38477 zsalu és rolettagyara BUDAPESTEN, Nelejtus-utca 62. e.

MICHELSTÄDTER S. E. és H. BUDAPEST. Váci-utca 3. — Erzsébet-kört 15.

Hotter állategészségi készítményei, a legkitünőbbek az ujkorban. Hotter-féle Training-fluid, Hotter-féle Absorbínol, Agril táp-por.

LUBLÓ-GYÓGYFÜRDŐ. Szénsavas vasas (pezség) és mörfürdő. Vassavas források, felvett évek számban...

Építkezési munkákat, BORSODY és SCHER. Budapest, VIII. ker., Kerepesi-ut 73.

SZALAY I. és KOROM J. es. és kir. szab. állványlétra kölcsönző vállalat. Budapest, Hungária-körút 79. szám.

MONÁCS UTÁN. TÖRTÉNETI DRÁMA. BARTÓK LAJOS. PAPP HENRIK. Áru gyönyörű díszítésben 20 korona.

A NEW-YORK ÉLETBIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG. Alapították 1845-ben. Az összes nyereségek a biztosítottak tulajdonára.

Felhívás. Felvétetik három intelligens, megbízható hirdetői ügynök fix fizetéssel és jutalékkal.

Titkos betegségeket. A leghírhírebb és legújabb gyógyfolyást, a legújabb gyógyfolyást, a legújabb gyógyfolyást...

PARAD GYÓGYFÜRDŐ. Vasfürdő és hidrogén-sulfid-fürdő. Lakások utamon 3-4 szobából álló...

A legfinomabb palacszór Pilseni ösforrás. Vidéki pastézival készült, ma már 4-6 hetes tartósságú...

SALZERBAD gyógyhely. St.-PÖLTEN-HAINFELD mellett, a Déli vasút állomása. Bécstől 2 órányira.

Hirdetmény. A nagy kir. államvasutak igazgatósága nyilvános ajánlati tárgyalást hirdet a Karolyvárosi állomás felvételére...

Vízszai jutalomkönyvek. alkalmas ifjusági iratok. Erdélyi nagyvezér. Ita Toth Sándor. Patsky László rajzaváló. Köve 4 kor. 80 f.

A háló és közvetlen kocsi forgalma Budapest d. v. pályaudvarról az 1900. évi nyári menetrendben. I. II. oszt. hálókocsi Budapest d. v. Velence (Venezia) között.

Hirdetmény. Közvetlen hálókocsi közlekedés Budapest déli vasút és Velence (Venezia) között. Budapest déli vasút Pragerhof-Nabresina-Cormonsan át.

LUSER L. féle turista tapasz. Képesít. szett. raktár. SCHWENK L. KEIDLING-BÉROS. Csak akkor való, ha minden használt utatás és minden tapasz a melletti vedgyrege...

LAMPÉL RÓBERT (WODIANER F. és FIAI) cs. és kir. udv. könyvkereskedése BUDAPESTEN, VI., ANDRÁSSY-ÚT 21. SZÁM.

Budapest d. v. - Abbazia-Fiume között. Pragerhof-St. Peteren át. Budapest d. v. ind. este 8.00 Velence ... ind. d. u. 2.10 Velence ... d. u. 2.10 Budapest d. v. érk. d. e. 9.53

Bruchsteiner és Társa. Budapest, VI., Podmaniczky-utca 45. sz. Udvari szállítói ezimerek minden kivételben. Czegetáblák üvegből, fából, bádögöl és amerikai bőrből jutányosan és díszesen készíttetnek.